

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 22 września 2009 r.

Nr posiedzenia: 89

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji.

- Porządek posiedzenia:**
1. Stanowisko Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
 2. Informacja ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat sprzedaży ziemi z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Małgorzata Adamczak, Przemysław Błaszczyk, Jerzy Chróścikowski, Lucjan Cichosz, Piotr Głowski, Henryk Górski, Kazimierz Jaworski, Ryszard Knosala, Sławomir Kowalski, Jan Olech, Zdzisław Pupa, Eryk Smulewicz, Grażyna Sztark, Grzegorz Wojciechowski,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - sekretarz stanu Kazimierz Plocke,
 - dyrektor Departamentu Gospodarowania Ziemią Barbara Pachucka,
 - naczelnik Wydziału Rolnictwa w Departamencie Polityki Regionalnej i Rolnictwa Elżbieta Milewska,
 - Agencja Nieruchomości Rolnych:
 - prezes Tomasz Nawrocki,
 - dyrektor Zespołu Gospodarowania Zasobem Tomasz Ciodyk,
 - Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych:
 - prezes Stanisław Kasperczyk,
 - członek zarządu Piotr Daligalski,
 - członek zarządu Przemysław Bochat,
 - Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych:
 - wiceprezes zarządu Waldemar Rolewski,
 - Związek Zawodowy „Centrum Narodowe Młodych Rolników”:
 - przewodniczący Robert Stępień.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 i 2 Informację przedstawił sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke. Poinformował, że obecnie w ministerstwie rolnictwa trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw. W okresie od 1992 r. do dnia dzisiejszego, a więc przez 17 lat ANR z przejętych około 4,7 mln hektarów nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa trwale zagospodarowała jedynie 50% gruntów. Przedłużające się rozdysponowywanie tych nieruchomości było głównym powodem przygotowania projektu ustawy. Innym kluczowym powodem przygotowania projektu

ustawy była potrzeba wsparcia gospodarstw rodzinnych, które zgodnie z art. 23 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej są podstawą ustroju rolnego w Polsce. Zdaniem przedstawiciela ministerstwa rolnictwa kluczowe jest rozwiązanie sprawy związanej z wypowiedaniem umów dzierżawcom i uzyskiwaniem 30% użytkowanej przez nich powierzchni po to, by grunty te można było rozdysponować na rzecz rolników; chodzi o powiększenie gospodarstw rodzinnych lub założenie nowego gospodarstwa. Zaznaczył, że projekt ten będzie dyskutowany na spotkaniu komitetu Rady Ministrów prawdopodobnie w najbliższy czwartek.

Informację na temat sprzedaży nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przedstawił prezes Agencji Nieruchomości Rolnych Tomasz Nawrocki. W okresie od 1992 r. do lipca 2009 roku trwale rozdysponowano 2,4 mln ha, w tym 1,9 mln ha poprzez sprzedaż, do rozdysponowania pozostaje 2,1 mln. Obecnie większość gruntów sprzedawanych jest w trybie bezprzetargowym, głównie na rzecz dotychczasowych dzierżawców. W ostatnich latach agencja sprzedawała rocznie ponad 100 tys. ha gruntów, z wyjątkiem 2008 roku (78,2 tys. ha). Analiza uwarunkowań sprzedaży nieruchomości zasobu wskazuje, że obecne bariery szybkiej prywatyzacji tych gruntów związane są przede wszystkim z czynnikami zewnętrznymi, wynikającymi z wielu różnego rodzaju regulacji i ograniczeń natury formalnoprawnej. Istotne uproszczenie procedur i przyspieszenie tempa realizacji czynności związanych ze sprzedażą nastąpiłoby dzięki wyłączeniu działania ustawy o zamówieniach publicznych w odniesieniu do usług przygotowujących nieruchomości do sprzedaży. Zwiększona podaż gruntów zasobu nie przyniesie jednak efektów, jeżeli nie zostanie utrzymane wsparcie w postaci możliwości uzyskania przez rolników kredytów preferencyjnych na zakup ziemi oraz sprzedaży gruntów przez agencję na raty przy oprocentowaniu preferencyjnym lub jeśli co najmniej nie umożliwi się, poprzez nowelizację ustawy i rozporządzenia, stosowania przez agencję stopy referencyjnej. Niekorzystna sytuacja dochodowa w rolnictwie, na którą wpływ mają przede wszystkim kształtujące się ceny zbytu produktów rolnych, powoduje, że potencjalni nabywcy gruntów oferowanych przez agencję nie są w stanie finansować zakupu z własnych środków. Mimo pewnego osłabienia rynku nieruchomości obserwowanego w roku ubiegłym i bieżącym ceny nieruchomości rolnych stale wzrastają.

W trakcie dyskusji pytano o cel zaproponowanych zmian, nie zgadzano się też z zaproponowaną definicją rolnika indywidualnego. Wskazywano, że rozdysponowanie gruntów utrudnione jest przez brak planów zagospodarowania przestrzennego. Odpowiadając na wątpliwości, sekretarz stanu w ministerstwie rolnictwa wskazał, że projektowane przepisy mają przede wszystkim ułatwić sprzedaż państwowej ziemi. Jak zaznaczył, jest to polityczna decyzja rządu, by do 2016 roku ziemię trwale rozdysponować wśród polskich rolników. Po tym terminie obywatele UE będą mogli kupować ziemię bez ograniczeń. Obecnie cudzoziemiec, który chciałby nabyć w Polsce gospodarstwo, musi uzyskać na to zgodę ministra spraw wewnętrznych. Od 1992 r. do chwili obecnej ANR sprzedała obywatelom UE 1,5 tys. ha, zaś spółki z udziałem kapitału zagranicznego wydzierżawiły od ANR w tym czasie ponad 113 tys. ha. Prezes ANR Tomasz Nawrocki zaznaczył, że bez określenia przez gminę, w jaki sposób będzie wykorzystywana ziemia, agencja nie może zbyć takiej nieruchomości. Przypomniał, że zgodnie z zaleceniem wydanym przez ówczesnego premiera Jerzego Buzka zamrożono sprzedaż ok. 600 tys. hektarów, i to głównie na terenach, gdzie jest największe zapotrzebowanie na ziemię. Chodzi o nieruchomości w woj. wielkopolskim i kujawsko-pomorskim, gdzie roszczenia dotyczą 80% gruntów.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich.